ALTIN KUŞ MASAL SERİSİ

7

DENİZ ARISI

İÇİNDEKİLER





TURNA İLE TURNA BALIĞI



“Hayır hayır verilemez!” diyormuş turna. Bir taraftan kanat çırpıyor, bir taraftan da kendi kendine konuşuyormuş.

"Benim ismim verilemez ona. Ben sakin bir kuşum. Kimseye zararım olmaz. Benim ismim öyle bir hayvana nasıl verilir?"

Bu sırada yanından geçen leylek ona bakmış ve gülümsemiş:

– Hayrola turna kardeş! Kendi kendine ne konuşup duruyorsun?

Turna onu görünce dertleşecek birini bulduğu için sevinmiş ve:

– Ne olacak? İsmimi suların en sevimsiz canlısına vermişler!

– Kimmiş o?

– Turna balığı.

– Hoppala, demiş leylek. Böyle bir şeyi nasıl yaparlar. Senin gibi iyi niyetli bir canlının ismini böyle bir balığa nasıl verirler?

– Ne bileyim, vermişler işte!

– Sen üzülme, demiş leylek. Ben bu konuyla ilgilenirim.

Bir müddet birlikte uçtuktan sonra leylek, turnanın yanından ayrılmış ve aşağılara doğru uçmuş. Giderken de:

– Senin işinle ilgileneceğim, demiş. Sen sakın üzülme.

– Teşekkür ederim, demiş onun ardından.

Sonra yoluna devam etmiş. Ama sıkıntısı gitmiyormuş. Hâlâ söyleniyormuş kendi kendine:

"Bu canavara nasıl ismimi verirler yahu. Ben kendi halinde, sakin bir kuşum."

Bunları söylerken yanından geçen kırlangıç ona bakmış ve gülmüş:

– Ne o, demiş. Niçin söylenip duruyorsun turna kardeş?



– Nasıl söylenmeyeyim. Benim ismimi sulardaki bir canlıya vermişler. Ama ne huyu ne tüyü bana benziyor. İsmimi lekeleyecek benim!



– Senin adını kim lekeleyebilir dostum? Adın çağlar boyu insanların şiirlerinde, türkülerinde yer almış. Bu ismi lekelemek mümkün mü?

– Bir anda her şey alt üst olabilir dostum. Bir densiz çıkar ve her şeyi silip süpürür.

– Bu işle ben ilgilenirim, demiş. Sen gönlünü hoş tut. Şimdi aşağıya iner bu konuyu araştırırım. Bu haksızlığın önüne geçmek gerek. Bugün sana yarın bize yapılır değil mi ya.

Sonra yavaşça aşağıya doğru bir kavis çizmiş ve pike inişiyle yere doğru uçmuş. Altında denizler, ırmaklar, ormanlar akıp geçiyormuş.

Turna yoluna devam etmiş. Ama hâlâ siniri üzerinde. Hâlâ bu haksızlığın verdiği sıkıntıyla konuşuyormuş.

Bir ara yanından geçen yaban kazı ona bakmış ve sormuş:

– Ne o turnacığım, kendi kendine ne söylenip duruyorsun? Kendi kendine konuşana ne derler bilirsin!

Turna ona dönmüş:

– Ne derler bilirim elbet. Zaten böyle giderse deli olacağım.

– Hayrola! Ne var, ne oldu? Başına kötü

bir şey mi geldi?

– Ne olacak! Benim güzel ismimi suların en vahşi hayvanına vermişler. Adı Amazon'da köpek balığı diye geçen bir canlıymış bu.



– Vah vah! Böyle bir yanlışlığı veya adaletsizliği nasıl yapar şu insanlar?

– Yapıyorlar işte!

Bunun üzerine yaban kazı:

– Ben senin başına gelen bu üzücü durumla ilgileneceğim. Sakın üzülme, demiş.

Sonra da aşağılara doğru süzülüp gitmiş. Turnaya konuyla ilgileneceğini söyleyen kuşlar, birbirinden habersiz aşağıda bu konuyu bilen birini aramış. Ama bulamamış.

Bir gün üçü de nasıl olmuşsa karşılaşmışlar. Bir göl kenarında su içerlerken konuyu başkalarına açmışlar. Üçü de kulak misafiri olmuş birbirinin anlattıklarına. Bu konuyu nerden bildiklerini sormuşlar birbirine. Her biri turna ile konuştuğunu söylemiş. "Yoksa, turna yanlış bir şey mi duymuş. Kimse böyle bir balığın bulunduğunu bilmiyor." demişler.

Böylece kırlangıç, kaz ve leylek beraberce konuyu araştırmaya başlamışlar.

Bu konudan haberdar olup olmadıklarını

sormuşlar önlerine gelen her canlıya. Hiç kimse bunu bilmiyormuş. En sonunda Amazon ormanlarına doğru yol almak gelmiş akıllarına. O yöne doğru uçmaya başlamışlar.

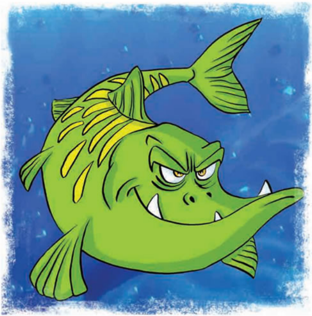
Amazon'a geldiklerinde gördükleri manzara gerçekten harikaymış. Amazon nehrini görmüşler. Suyu o kadar bolmuş ki anlatılamaz. Burada ilk olarak bir ördeğe açmışlar konuyu.

Ördek:

– Ben turna balığı diye bir isim duymadım, demiş. Ama benim bildiğim bu yörelerde yaşayan bir balık var. Önüne gelen her canlıyı parçalar. Bu sularda yaşayan en sevimsiz canlıdır. İsmi de köpek balığı. Ama boyu o kadar büyük değildir. Sizin şu bildiğiniz köpek balığından daha farklı bir yapısı var bunun.

Hepsi de şaşkın şaşkın birbirine bakmışlar.

– Peki, demişler. Bu balığın başka bir ismi yok muymuş?



– Bilmiyorum, demiş ördek. Ama onunla konuşmak bile tehlikelidir. Kuş, balık ne bulursa yer geçer.

Leylek, kırlangıç ve yaban kazı beraberce yollarına devam etmişler. Bir süre ördek de onlara eşlik etmiş.

Ama daha sonra onlardan hiç ayrılamamış. Bu konuya açıklık kazandırmak gerektiğine ördek de inanmış. Çünkü bu adaletsiz durum onu da üzmüş. Bir süre Amazon kenarında yol almışlar. Suların berrak görüntüsü içlerine ferahlık vermiş. Amazon sularının köpüklü dalgalanışını seyretmişler hep birlikte.

Hatta kırlangıç birkaç kez suya dalıp çıkarak sevincini dile getirmiş.

Yaban kazı onun hâline dayanamamış. O da girmiş sulara. Leylek ise böyle bir şeyi göze alamamış. Suyun kıyısında beklemeyi uygun görmüş. Ama ara sıra kırmızı gagasıyla aldığı suyu üzerine dökmeden de edememiş.

Bir ara bir balık, onlara doğru yavaş yavaş gelmeye başlamış. Hain bir bakışı varmış.

Alt çenesi üst çenesinden daha uzuncaymış. Sivri dişleri, ona küçük bir canavar

görüntüsü veriyormuş.

Onlar bu balıkla tanışmak istemişler. Ördek:

– Bu işte sözünü ettiğimiz köpek balığı, demiş.



Onlar:

– Yani turna balığı denilen bu mu, demişler.

– Evet, demiş ördek.

Bunun üzerine hepsi bir araya gelmişler. Turna balığına bir oyun oynamayı planlamışlar. Oyuna göre kırlangıç, yaralı bir kuş taklidi yapacakmış. Sulara düşmüş de bir türlü çıkamıyormuş izlenimi verecekmiş. Turna balığı ona saldırınca hep beraber onu yakalayacaklar ve sonra da onu sorgulayacaklarmış.

Kırlangıç suya düşmüş, kanadı kırık bir kuş taklidi yapmış. Bir kaç kez kanat çırpmış ve turna balığının dikkatini çekmeyi başarmış. Turna balığı ona doğru gelmiş ve bir anda üzerine atılmış. Sivri dişlerini tam onun başına uzatmış ki birden kırlangıç havalanmış. Ama nereden çıktığı belli olmayan ördek, kaz, leylek birden turna balığının üzerine yürümüşler. Onu yakalamışlar.

Bir müddet onların gagalarından kurtulmaya çalışan turna balığı, bunu başaramayacağını anlayınca pes etmiş. Çırpınmaktan vazgeçmiş. Sonra sorgulama başlamış:



– Sen kimsin de bizim en yakın arkadaşımız turnanın ismini alıyorsun bakayım, demiş yaban kazı.

Turna balığı:

– Benim böyle bir şeyden haberim yok, demiş.



– Ya öyle mi, demiş kırlangıç. Sen onu benim külâhıma anlat.

Leylek de aynı şekilde inanmamış turna balığının sözlerine.

Turna balığı:

– Ben kötü bir balık olarak tanınırım. Bunu biliyorum. Ama bugüne kadar bir masum canlının ismini lekeleyecek kadar da yanlışım olmadı, demiş. Hepsi şaşırmış bu sözler karşısında.

Turna balığı:

– Evet kötü bir huyum var benim. Önüme gelen her canlıya zarar veririm. Çok obur olmamdan kaynaklanan bir huy bu. Ama turna isimli kuşla hiçbir akrabalığım yok. Hiçbir benzerliğim de yok. Bu ismi de bana insanlar vermiş. Bilmiyorum niçin vermişler. Ama bu, benim isteğimle olan bir şey değil!

Hepsi şaşırmışlar bu canlının söyledikleri karşısında. Böylesine yırtıcı bir canlının böyle güzel şeyler söyleyeceğini hiç düşünmemişler.

Ama o da anlamış bir haksızlığın olduğunu. Zaten kendi de böyle bir şey duysa aynısını yaparmış.

Bunun üzerine leylek, yaban kazı, kırlangıç ve ördek turna balığını serbest bırakmışlar. Sonra oradan ayrılmışlar. Bu konuşmadan turna balığının bu konuda suçu olmadığını anlamışlar.

Konuyu bir insana sormaktan başka çareleri yokmuş. Madem ki onlar takmışlar bu ismi. İşin aslını onlar daha iyi bilir, diye düşünmüşler.

Bir müddet gittikten sonra Amazon nehri kenarında bir adam görmüşler. Herhâlde balıkçıymış bu kişi. Hepsi de balıkçı teknesine konmuşlar bir anda. Adam birden üç dört kuşun teknesine konması karşısında önce ürkmüş. Sonra onların selâm vermesiyle korkusu gitmiş. Önce leylek konuşmuş:

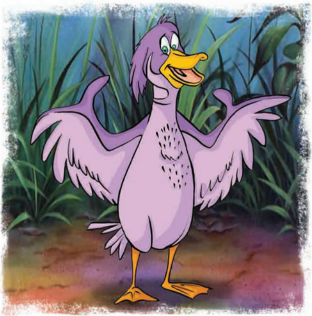
– Merhaba insanoğlu. Siz bu dünyanın bakıcısı, idarecisisiniz.

– Estağfurullah, demiş balıkçı. Bu dünyanın

idarecisi ve sahibi Allah'tır.

– Orası öyle, demiş leylek. Ama siz onun halifesi olarak bu dünyada tek sorumlusunuz.

Balıkçı:



– Belki o söylediğiniz olabilir. Bir istediğiniz mi vardı benden, diye sormuş balıkçı.

– Evet, demiş leylek.

– Nedir söyleyin bakalım, demiş balıkçı.

Leylek yaban kazına bakmış ve "Senin sesin daha gür, sen anlat!" demiş. Yaban kazı konuyu bütün ayrıntılarıyla anlatmış balıkçıya.

Balıkçı onların söylediklerini dikkatli bir şekilde dinlemiş. Sonra da:

– Bu isim benzerliğinin görünüş benzerlikten kaynaklandığını söyleyebilirim size, demiş.

– Nasıl bir benzerlikmiş bu, demiş kırlangıç

– Turna balığı, her ne kadar yırtıcı olsa da güzelliği ile turnaya benzer. Renkleri falan filan işte canım! Bir de alt çenesi uzuncadır, bu da bir gagayı hatırlatır. Bunun için ismi turna

balığı diye koyulmuş olabilir.

Bunun üzerine yaban kazı:

– Böyle bir benzerlikten dolayı nasıl masum bir hayvanın ismini, o yırtıcı canlıya koyarsınız, anlamıyorum?

Balıkçı:

– Valla ben de bilmiyorum. İnsanlar bazen görünüşe aldanırlar. Dıştaki benzerliklerden dolayı yanılabilirler. Bu da bizim yanıldığımız bir nokta. Sizler nasıl bazı konularda yanılıyorsanız biz de böyle dış görünüş ile kalbin güzelliğini birbirine karıştırırız bazen.

Bunun üzerine kırlangıç konuşmuş:

– Evet, demiş. Bu huyunuzu terk etseniz iyi olur. Böyle bir şey asla kabul edilemez. Balıkçı onlara hak vermiş, ama elden ne gelir. Sırf kendisinin bu ismi değiştirmesi mümkün değilmiş. Canlılar işin aslını öğrenmiş, ama bu

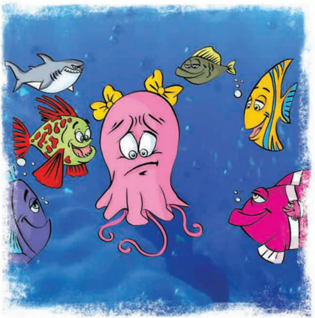
ismi değiştirmeye güçleri yetmemiş. Beraberce oradan ayrılırken birbirlerine:

– Görünüşü birbirine benziyor diye, varlıkları aynı görmek hataların en büyüğü. İnsanlar böyle bir yanlışlığa düşseler bile biz düşmeyelim. Aman dikkat edelim.

Hepsi de bu ortak fikirde birleşmişler. Her biri bir yöne giderken de aynı konuyu başkalarına anlatacaklarına dair söz vermişler.

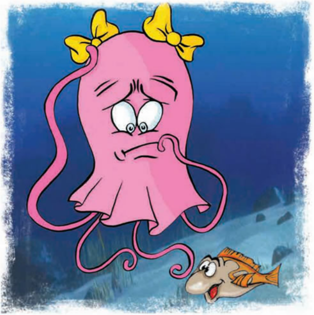
Turna balığının ismi o günden sonra yine aynı kalmış. Ama bizim tanıdığımız turna ile hiçbir alâkası olmadığını da cümle âlem bilmiş, öğrenmiş.

DENİZ ARISI



"Deniz arısı, deniz arısı!"

Bu sözler alay etmek için söyleniyordu. Yavru deniz anasını çembere almışlar, durmadan dalga geçiyorlardı onunla.



Polip, kendisiyle niçin alay ettiklerini bilmiyordu. Onlara ne yapmıştı ki?



Arkadaşlarının bu takılmalarına dayanacak gücü kalmamıştı artık. Hani bir ikisi söylese neyse. Bir başladılar mı akşama kadar

sürdürüyorlardı alaylarını. Hem de koro şeklinde.

Meselâ istavrit. Meselâ dülger balığı. Morina, istakoz. Daha sayayım mı? Hepsi de dalga



geçmek için can atıyorlardı. Bir fırsatını bulunca da sarıyorlardı çevresini. Ardından başlıyordu alay korosu.



O gün polip annesinin yanına ağlaya ağlaya gitti. Annesi onun ağladığını görünce:

– Ne oldu küçüğüm? Ne var, niçin ağlıyorsun, diye sordu.



O bir taraftan burnunu çeke çeke:

– Benimle dalga geçiyor arkadaşlarım, diyor, bir taraftan da hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

– Niçin dalga geçiyorlarmış? Senin dalga geçilecek neyin var?

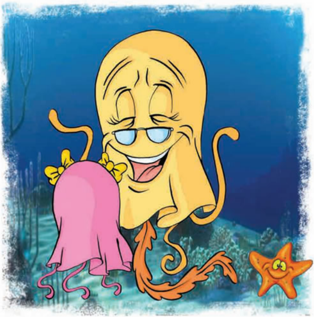
– Bana deniz arısı diyorlar.

Annesi gülümsedi ve:

– Senin arıya benzer bir yanın yok ki! Sana takılmıştır onlar. Üzülme, dedi.

– Nasıl üzülmem anne! Hiç fırsat vermeden durmaksızın dalga geçiyorlar benimle!

Annesi de polipin hâline üzülmüştü. Ama ona belli etmedi. Küçükken arkadaşları onunla da alay ederlerdi. Bir türlü vazgeçmezlerdi bu huylarından. O da bu durumu annesine anlatırdı. Annesi:



"Kafana takma evlâdım!" derdi. "Böyle şakaların etkisiz kalmasını sağlayacak en güzel çare budur." O da bunu denedi o günden

sonra. Hiçbir zaman aldırmadı onların takılmalarına. Böylece üzüntüden kurtuldu. Ama bu yöntemi bu minik polipe nasıl anlatmalı. Yoksa üzüldükçe üzerine gelirdi bu deniz canlıları. Çileden çıkarıncaya kadar uğraşırlardı.

Annesi ona:

– Sevgili yavrum, sen aldırma geç. Onlar ne derse desinler. Sen asil bir deniz anası yavrususun. Bak ben de bir zamanlar senin gibi minik bir poliptim. Şimdi büyük bir deniz anası oldum. Eğer onların şakasını ciddiye alırsan seni daha çok rahatsız ederler, bunu unutma. Şakaya ya aldırmayacaksın ya da şaka ile karşılık vereceksin. Ağlayıp sızlamak yok. Bu, seni onların gözünde hem küçültür, hem de şakanın dozunu artırmalarına sebep olur. Senin arıya benzer bir yönün de yok hani.

Bu konuda üzülmene sebep ne?

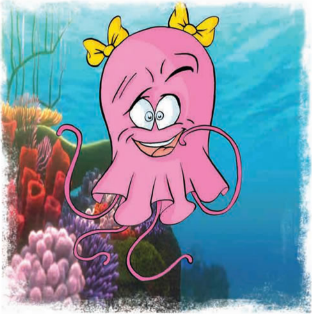
Polip, annesinin öğütlerini dinledi. Ama onlarla başa çıkabileceğini zannetmiyordu.

O gün bu yöntemi denemek için oyun yerine gitti. Onun geldiğini gören deniz canlıları tekrar etrafını sardılar ve başladılar koro şeklinde bağırmaya:

"Deniz arısı, deniz arısı"

O önce aldırmayıp geçmeyi denedi. Ama olmadı. Bu sefer onu çembere aldılar ve etrafında dönerek:

"Korkak, korkak deniz arısı! Deniz arısı! Hem de eşek arısı. Korkak, korkak!" diye alay etmeye başladılar. O, bunlara bir ders vermenin zamanının geldiğini düşündü ve onların her birine şiir gibi sözler söyledi:



"Morina, Morina
Haydi git yoluna.

İstakoz, istakoz
Kollu bacaklı takoz.

İstavrit, istavrit
Haydi evine git.

Dülger, dülger, dülger;
Seni kim bilir, kim yer."

Hepsi de bu sözler karşısında şaşkına döndü. Ne olmuştu bu sessiz sedasız polipe. Şimdiye kadar onunla alay ettiklerinde hiçbir karşılık vermiyordu. Şimdi ise iğneli lâflar ediyordu. Kızgınlıkla kaşlarını çatıp ona baktılar, sonra da:

– Bizimle niçin alay ediyorsun, dediler. O:

– Pekâlâ, siz benimle niçin alay ediyorsunuz?

– Sen bir canlıya dokununca onun canını acıtıyorsun. Biz bunun için sana deniz arısı diyoruz. Bir suçun var da ondan.



– Bu benim suçum değil! Ben kimseye zarar vermem. Ama biz kendimizi korumak için bu özelliğimizi kullanırız. Sizler de özel

yöntemlerle kendinizi korumuyor musunuz? Meselâ istakozun elindeki makas ne öyle. Morinanın, istavritin, dülgerin sivri dişleri ne? Kuyruğunuz, yüzgeciniz bile bazen bıçak görevi yapmıyor mu?

Hepsi utandılar bu sözler karşısında. Polipin dedikleri doğruydu. Bu sebepten ondan özür dilediler. Bir daha onunla alay etmeyeceklerine dair söz verdiler. Polip, böylece mücadeleyi kazanmıştı.

Bir daha hiçbir balık, hiçbir deniz canlısı onunla alay etmedi.